

li, da je šel pri tem vendarte nekoliko predaleč, kajti kdo od kar številnih Južnotirolovcev in velikih zaljubljenecv v to deželo iz tujine rad vidi, da kdo vtika prste v rane, ki jih neradi vidijo in za katere so pravzaprav vsaj nekoliko soodgovorni!

V vsakem primeru je ta Messnerjeva knjiga vsaj prispevek k razpravi o južnotirolskih zadevah.

Karte nepalskih gorá

Švicarska planinska zveza je že pred časom izdala dve karti gorskih območij Nepala, in sicer zahodni in vzhodni del Langtang Himala, obe v merilu 1 : 50.000. Oba zemljevida je mogoče kupiti bodisi v Evropi, bodisi v trgovinah in pri prodajalcih na stojnicah v Katmanduju. Kdor želi eno od kart natančneje preštudirati že pred odhodom v Nepal, jo lahko naroči tudi pri Avstrijski in Nemški planinski zvezi, med drugim v Münchnu in Innsbucku.

Izšla je tudi karta Mount Everesta, ki jo je izdal Švicarski sklad za alpska raziskovanja. Gre za zemljevid, ki je koristen pripomoček tako za alpiniste kot za trekerje. Karto v merilu 1:50.000, ki ima izsek v merilu 1 : 25.000, na katerem je prikazana zgodovina alpinizma na najvišji gori sveta, je mogoče kupiti v Švici na vseh uradnih prodajnih mestih švicarske zvezne deželne kartografije, pa tudi v knjigarlah, papirnicah in kioskih.

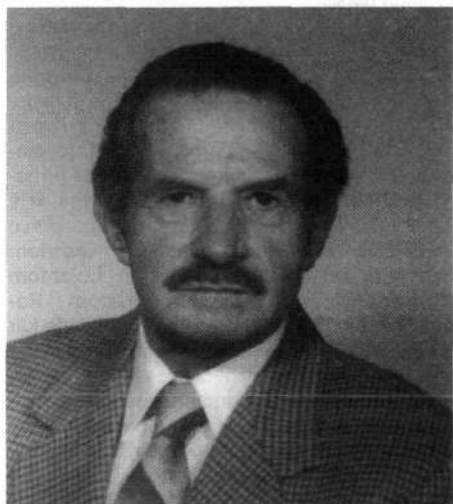
Družinski izleti po narodnem parku

Wolfgang Heitzmann je napisal knjigo »Popotovanja po narodnem parku Visoke Ture«, ki ji je dal podnaslov »Izleti in gorske ture za vso družino«. 192 strani debela knjiga z 90 barvnimi fotografijami, 53 skicami kart in 80 opisi poti s preglednimi kartami je izšla v založbi Bruckmann v Münchnu in stane 44 mark.

Ta knjiga je eden od najboljših vodnikov po Visokih Turah. V njej so izčrpní opisi gorskih poti, dolgih od pol dneva do več kot treh dni, tako prek oblih planinskih pašnikov kot na lažje dostopne tritisočake. Posebno simpatično je dejstvo, da je z eno samo izjemo mogoče oditi na vse opisane poti z javnimi prevoznimi sredstvi. Naravovarstveno in okoljevarstveno zelo angažiran avtor je vse te možnosti sam preizkusil in je v glavnem iz svojih opisov izpustil skoraj vse vožnje z lastnim jeklenim konjičkom. Ture v knjigi so razvrščene po avstrijskih zveznih deželah, v katerih je park: Salzburška, Koroška in Vzhodna Tirolska. Knjige bodo verjetno veseli tudi popotniki na dolge proge, ki hodijo po evropski pešpoti 02 in 10, s katerih imajo nešteto možnosti, da si čisto od blizu spotoma ogledajo še kakšno goro.

društvene novice

Dr. Jože Andlovic - sedemdesetletnik

Če bi jubilanta - 70-letnega **dr. Jožeta Andlovica** vprašali, koliko bolnikov je zdravil v svojem življenju, bi ga spravili v zadrego. Le majhen del njegovih pacientov je namreč evidentiran v zdravstvenih ustanovah. Uradna dokumentacija o pacientih je pri dr. Andlovicu že od vsega začetka pomanjkljiva.

Že ko je kot študent medicine v čudnih vojnih okoliščinah zdravil enkrat domobrance, drugič partizane, ni prešteval ranjencev, ki jim je pomagal.

Začelo se je tistega dne, ko se je maturant Jože zjutraj odpravil od doma. Bil je prvi izpitni dan. Njegov strah pred profesorji je bil odveč, saj ni prišel do njih. Aretirali so ga na poti do šole in ga poslali v taborišče Gonars.

Zrelostni izpit je opravil šele tedaj, ko se je ves izčrpan vrnil iz taborišča. Vpisal se je na Medicinsko fakulteto, a še pred koncem leta 1943 se je po usodnih spletnih dogodkov znašel v domobranskih vrstah. V okviru svojega medicinskega znanja je nudil pomoč ranjenim domobrancem in z enakim sočutjem in skrbjo ujetim ranjenim partizanom. Sredi julija 1944 je bil v bližini Turjaka ranjen v obe nogi. Partizani so ga ujeli, ga zdravili in po dolgotrajnem zasilševanju pred sodiščem izpustili brez obsojbe. Z napol zaceljenimi ranami na nogah se je pridružil partizanski enoti XII. SNOUB na Gorjancih. Nekaj dni pred božičem leta 1944 je bil ponovno ranjen, a tri tedne pozneje je bil že spet v prvih bojnih vrstah kot sanitetni referent jurišnega bataljona XV. divizije. V strupeno mrzli zimi in v snegu do pasu je iz strelskega

ognja izvlekel številne ranjence. V februarju 1945 je bil še četrtri ranjen; tokrat ga je krogla zadela v glavo. V bolnišnici v Rogu zanj ni bilo več nobenega upanja. Kljub vsemu je še kar naprej živel. Ob koncu februarja so ga s skupino težkih ranjencev po zračni poti poslali v južno Italijo. Po dveh operacijah v britanski bolnišnici v Barlettiju je po koncu vojne, ko so ga poslali domov, moral v Ljubljani še na eno težko operacijo in na večmesečno zdravljenje.

Jeseni leta 1946 je nadaljeval študij medicine, si ustvaril družino, diplomiral, se zaposlil kot splošni zdravnik v Mostu na Soči, štiri leta pozneje pa kot kirurg v šempetrski bolnišnici.

Vedno so ga vabile gore. Najprej domače, leta 1965 pa se je kot zdravnik pridružil himalajski odpravi na Kangbačen.

Štiri leta pozneje je sprejel povabilo naslednje himalajske odprave. To je bila Anapurna '69. Če bi bil danes moj mož Aleš, ki je vodil to odpravo, živ, bi on pisal te vrstice. Pisal bi jih z največjim spoštovanjem do prijatelja Jožeta. Mnogo let sem poslušala himalajske zgodbe, tiste, ki pridejo v uradna poročila, pa tiste, ki pridejo v članke in knjige, in tudi tiste, ki ostanejo med prijatelji. Med temi zgodbami, ki ostanejo nenapisane, ima dr. Andlovic izjemno mesto.

»Velikokrat sem mislil, da je Andlovic iz železa,« je pripovedoval Aleš. Po 8000 kilometrih šofiranja čez pol Azije, po vsakodnevnih ordinacijah na pešpoti do gore, po vzponu na Anapurno IV, po sestopu, po ponovnih obpotnih ordinacijah in po šofiranju nazaj grede je ob prihodu domov v šempetrski bolnišnici še nekaj tednov skoraj vsak dan dežural na kirurgiji. Ob vsem tem pa Andlovicu sploh ne »prekipi«, obratno, izjemen posluš ima za moštvo. Ko zasluti, da je v zraku napetost zaradi vročine, mraza, utrujenosti, doktor najde način, da razbistri ozračje, in spet je vse dobro. Moči in energije mu ne zmanjka. Na vrhu Anapurne IV, na primer, je tedaj 46-letni dr. Andlovic organiziral pevski trio, ki so ga sestavljali on, **Lojze Golob** in Aleš in spodaj v bazi so po radiu poslušali koncert pod naslovom »Venček narodnih«.

Trije prijatelji na vrhu gora v tistem trenutku še niso slutili, kakšna noč jih čaka. Mrzel tibetanec je zadivjal po gori, temperatura je padla na minus 40, radijska zveza z vršno navezo je bila prekinjena. »Anapurna, boginja plodnosti, umiri zle duhove v svojih višinah!« je dr. Andlovic molil v taboru 5, ki ga je divji veter hotel pomesti z gore. Naslednje jutro sta Lojze in Aleš hitela navzgor prijateljeva naproti, doktor pa v trojko, kjer si je uredil ambulantno. Dan kasneje je omrznjenega **Mikca Drašlerja** čakala segreta infuzijska tekočina in v nekaj minutah je bil deležen oskrbe Andlovčeve bolnišnice na višini 6600 metrov.

Z vzponom na Anapurno IV (7524 m) se je dr. Andlovic vpisal v zgodovino slovenskega alpinizma kot naš prvi zdravnik, ki je stal na himalajskem vrhu. S svojo prisotnostjo na tej odpravi je tudi odločilno prispeval k izjemnemu, v mednarodnem alpinističnem svetu priznanemu uspehu te odprave.

Vendar »naloga zdravnika na odpravi ni le skrb za zdravje članov odprave, ampak tudi pomoč domačinom«, je dr. Andlovic govoril v Cankarjevem domu pred nekaj tedni.

»Na odpravi na Anapurno je bil moj vztrajni pomočnik **Klavdij Mlekuž**. V vasi Čame sem neki ženski izrezal karbunkel, največji v svoji praksi. Naslednje jutro so me klicali k nekemu dekletu, ki jo je pičila kača. Zašil sem rano možaku, ki ga je oklal pes. S Klavdijem sva morala hiteti, da sva ujela našo kolono. . .«

Leta 1974 se je dr. Andlovic udeležil še ene odprave na Kangbačen, leta 1980 je sprejel povabilo za vodjo zdravniške ekipe italijansko-nepalske odprave na Everest in leta 1982 postal član prve primorske odprave v Južno Ameriko na Aconcagua.

Za svoje zdravniško delo, za zasluge pri Gorskim reševalni službi, za pobudništvo visokogorskega planinstva v Soški dolini in za udeležbo na himalajskih odpravah je prejel vrsto najvišjih državnih odlikovanj: Red dela z zlatim vencem, Red zaslug za narod s srebrno zvezdo, Bloudkovo nagrado in vrsto častnih zlatih in srebrnih priznanj Planinske zveze Slovenije. Mnogo več kot vsa ta priznanja pa himalajskemu zdravniku pomeni zahvala matere nekega fanta, ki mu je operiral gnojno koleno v vasi Bahundande v dolini Marsiandija.

»Brez kirurške pomoči bi bil fant zapisan smrti. Deset let pozneje, ko sem bil spet v Nepal, sem zvedel, da se je fant popolnoma pozdravil. To mi je bilo najdragocenejše plačilo.«

Takšno »najdragocenejše plačilo« je doktor Andlovic dobil od stoterih bolnikov po azijskih in južnoameriških vaseh, od premnogih bolnikov po Goriškem in v Soški dolini in od vrste vrhunskih alpinistov, ki so po Andlovčevi zaslugi ušli invalidnosti ali pa mu dolgujejo življenje. Vsem tem se pridružuje še mnogo prijateljev, ki mu v teh dneh, ko praznuje svoj življenjski jubilej in prešteva sončne in deževne dni svojega življenja, želi še mnogo, mnogo sončnih dni.

Dušica Kunaver

Izpopolnjevanje PLV pri Krnskih jezerih

Republiško izpopolnjevanje planinskih vodnikov v poletnih razmerah je bilo 2. in 3. oktobra 1993 v Koči pri Krnskih jezerih in se ga je udeležilo 24 planincev, in sicer 18 planinskih vodnikov in 6 mladinskih vodnikov iz 13 planin-